

1964 Johnson Mektubu'nun Perde Arkası

Kıbrıs'ta, 21 Aralık 1963 sabahı kasten başlatılan toplumlarası çatışmaların ada sathına yayılmasından ve Rumların devlet gücünü kullanarak Kıbrıslı Türklere soykırım uygulamaya başlamasından sonra Kıbrıs'ta yaşanan çatışmaların artması ve Rum tarafının silahlanma kararı alması üzerine 2 Haziran 1964 tarihinde Türkiye hükümeti Kıbrıs'a çıkarma yapma kararını açıklamış ve gerekli hazırlıklara başlamıştı. Türkiye'nin bu konudaki kararlığını gören ABD yönetimi, Türkiye'nin bu çıkarma kararını önlemek için ABD Başkanı Lyndon Baines Johnson imzalı, içeriği çirkin ve diplomatik teamüllere uymayan bir ihtar yazısını Türkiye Başbakanı İsmet İnönü'ye iletilmek üzere 5 Haziran 1964 tarihinde, Türkiye'deki ABD Büyükelçisi Raymond Hare'ye şifreli teleks ile göndermişti.

Bu çirkin üsluplu mesaj gerçekte, Türkiye'nin kendisine gelmesini ve uzun vadede ABD'den bağımsız bir diplomasi ve sanayisini geliştirmesinin başlangıcını oluşturdu. Bugün Türkiye kendi gereksinimi olan silahların yüzde altmışını tamamen kendi tasarım ve olanakları ile geri kalan yüzde kırkın yarısının da yüzde seksenini kendi olanakları ile üretiyorsa, bunu ABD Başkanı L. B. Johnson'un söz konusu çirkin mektubuna borçlu olduğumuz kesin.

Gelelim mektuba; Hafta içinde "Kıbrıs'ın 1964-1967 yılları arasında Yunanistan tarafından işgali" ile ilgili Rumca doküman ve belgeleri internette tararken aniden önüme Dimitris Konstantopoulos adlı bir gazetecinin Vassos Lissaridis ile yaptığı röportaj çıktı.

Sosyalist Milliyetçi EDEK'in kurucusu, Makarios'un özel Doktoru olan Vassos Lissaridis'i ben, çocukluğumdan beri tanıyorum. Babamın İngiliz Sömürge İdaresindeki görevi nedeni ile birkaç kez babamın çalışma ofisinde karşılaşmıştım kendisi ile. İngiliz sömürge döneminde EAM ulusal direnişi ile EOKA arasındaki köprü adamı idi ve Kıbrıs Cumhuriyetinin kurulması kararının alındığı Londra konferansında EOKA'yı temsil etmişti. 21 Aralık 1963 sabahında çatışmaların başlamasından sonra, kendine ait özel birliği ile Çağlayan Bölgesine saldıran, Rum Temsilciler Meclisi Başkanı iken ASALA'ya Trodos dağlarında eğitim kampı açtıran, PKK terör örgütü lideri **Öcalan**'a ünlü Rum gazeteci **Mavros Lazaros** adı altında C015918 numaralı Kıbrıs pasaportunu verdiren kişi ve tam bir Helen milliyetçisidir Lissarides.

Gerçekte tarihe "Johnson Mektubu" olarak geçen bu çirkin mektubun perde arkasında da Lissaridis'in yer aldığı öğreniyoruz röportajdan. Özetleyecek olursak, 21 Aralık 1963 sabahı

başlayan Rum saldırılarından sonra Türkiye'nin huzursuzluğunu fark eden dönemin Cumhurbaşkanı Makarios, sağ kolu Vassos Lissaridis'i, dönemin Ticaret Bakanı Andreas Araouzo ile birlikte o yıllardaki adı Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) olan günümüz Rusya'sının o dönemdeki Devlet Başkanı Nikita Kruşçev ile görüşmeye ve yardım istemeye gönderir.

Rusya Devlet Başkanı Kruşçev, kendilerini, dönemin Rus başkanlarının ve Politbüro üyelerinin yazlık köşklerinin bulunduğu, Karadeniz kıyısında, Gürcistan, Abhazya ve Rusya sınırı arasında yer alan Soçi şehrinde kabul eder.

Geçmişteki dostluklarından bahseden Lissaridis konuyu Türkiye'ye getirir ve "Türkiye'den saldırı bekliyoruz, Rusya bizim için ne yapacaktır?" diye kendisine sorar. Tabakındaki Yunanistan'dan gelen zeytini gösteren Kruşçev, "Bak bu zeytin senin vatanından gelmektedir. Size tehdit Türkiye'dendir, güzel hoş ama bizim gibi muazzam bir ülke, Türkiye gibi küçük bir gücün ülkenizi istila etmesine izin vermez." der.

Lissaridis, "Bunları Makarios'a söyleyebilir miyim" diye sorduğunda da Kruşçev gülerek, "sakın bana buraya turistik bir gezi için geldiğinizi söyleme" cevabını verir.

Sonra da ABD Başkanı L. Johnson'a diplomatik bir mektup gönderir ve şunu der: "*Eğer Türkiye, Kıbrıs'ı istila ederse, Sovyetler Birliği'nin Türkiye aleyhinde harekete geçmek için başka bir şeyi kalmaz ve bu hareket askeri amaçlı olacaktır...*"

Bu olaydan bir buçuk yıl önce 16-28 Ekim 1962 tarihinde yaşanan Küba krizi ve bu krizin aşılması için Türkiye'nin ABD-SSCB arasındaki gizli bir anlaşmayla harcanmasından sonra askeri, ekonomik ve diplomatik gücünü ABD'ye ispatlayan SSCB'yi bir kez daha karşısına almak istemeyen ABD Başkanı Johnson, 5 Haziran 1964'te Başbakan İsmet İnönü'ye söz konusu çirkin uyarı/tehdit mektubunu yazmak zorunda kalmıştır.

Bu iddialar Gazeteci Dimitris Konstantopoulos'a ait ama gerçek olma olasılığı çok yüksek.

Prof. Dr. Ata ATUN
KKTC III. Cumhurbaşkanı Politik Danışmanı
e-mail: ata.atun@atun.com veya ata.atun@gmail.com
<http://www.ataatun.org>
Facebook: AtaAtun1